

.S.WATSON RECORDINGS COLLECTION

TAPE NO. 06.91.19 (a)

INFORMANT: MRS MARY ANN CAMERON born 1902) and raised at Alpine Ridge, Glencoe, Inverness Co, Cape Breton, Canada

NOTE: *This is transcribed from an interview by Seosamh Watson.*

The symbol ‘--’ indicates either a hesitation on informant’s part or questions posed by interviewer; [] indicates passage omitted because unclear or in English.

[BEGINNING OF TRANSCRIBED MATERIAL

[] sinn òg bha h-aon-deug againn ann: sianar nighean, còignear ghillean. Chaigh nar togail air baile mòr. Bha h-uile sian ’ bha bhuainn ri ithe ’ tighinn às an talamh: cruithneachd, eòrn’, *buckwheat*, *turnipean*, muntàt’, *beet* ’s a h-uile sian ’ bha againn ri ith’. ’S bha h-aon-deug no dhà-dheug do chrodh againn. Bha im againn ’s bha bainne againn ’s bha uachdar againn ’s bha gruth againn ’s h-uile sian ’ bha bhuainn ri ith’, muntàt’ ’s a h-uile sian. Ach bha, ’s e -- àite ris an abradh tu *Alpine Ridge*. A’us chaidh nar togail an sin, ’s uill, dh’fhalbh iad duine às deoghaidh duine gusa nach robh duine air fhàgail mu dheireadh ach an t-seann fheadhain ’s dh’fhàs iad sean coltach rinn fhìn an-diugh. A’us chaochail iad ’s e -- dhùn an taigh suas. Bha am bail’ dùinte fad bliadhnaichean an uair sin ’s cheannaich na *Dutch* e is --. Bha iad ag obair air a’ bhail’ is ’ toirt feur dheth ’s a h-uile sian ’s bha taigh mòr ann, dà shabhal, taigh-bainne, taigh-connadh. A’us dar a cheannaich àsan e cha robh -- na taighean no saibhlean bhuap’ ’s chuir iad tine ris a h-uile sian latha -- latha bog. Chaidh uile sian ’na smùid. Chan eil ann a-nis ach feur ’s chan eil taigh no sabhal no sian -- *Hmm* -- Bha. Tuillidh ’s dona *is right*. Bha.

Ò, bha sinn fada bhon sgoil, bha sinn (?) uimhir ri trì mille bhon sgoil ach -- aig an àm ud bhiodh iad, dh’fhaodte, h-ochd ’s a naoi dar a rachadh iad dhan sgoil. A’us chaidh sinn dhan sgoil. Uill, bha sinn ann fad bliadhnaichean. Bha mise ann gus an robh mi còig bl’an’ deug, gus ’ dh’fhàg mi ’ sgoil an uair sin. Cha mhòr gu robh duine ’ dol dhan cholaiste an uair ud -- Cha robh. Ach fhuair iad air adhart -- le beagan sgoil, a cheart cho math ’s a fhuair an fheadhain a th’ anns a’ cholaiste an-diugh. -- Bha, bha e ’ dèanadh diofar mòr. Bha. Bha -- Ò, bhiodh sinn ’ bruidhinn Gàidhlig. ’S e Gàidhlig a bh’ ann uile gus an deachaidh sinn dhan sgoil. Ach fhuair sinn suas ris a’ Bheurl’ ’s bha an dà chuid againn mu dheireadh -- Bha. Ò, dìreach dar a chaidh sinn dan sgoil -- bho na ban-sgoileirean -- bho na ban-sgoileirean -- fhios a’ad -- Uill, cha mhòr gu robh iad ’g ràdhainn guth mu dheidhinn na Gàidhlig an uair ud. Rachadh tu dhan sgoil, ’s e a’ Bheurl’ a bh’ ann. Cha robh duin a’ bruidhinn -- Ò, cha robh, cha robh, ’s e a’ Bheurl’ a bh’ ann dìreach bho rachamaid a-staigh sa mhadainn gus a falbhamaid feasgar -- Cha robh, ’s e a’ Bheurl’ a bh’ ann. ’s e a’ Bheurl’ a bh’ ann fad na h-ùine -- Uill, cha mhòr gu robh duine ann aig a robh Gàidhlig ach sinn fhìn -- Cha robh -- *u-huh. Sure.* -- Ò, bha sinn ag obair mun cuairt air a’ bhaile. Dh’fhaodamaid èirigh tràth sa mhadainn ’s bha an crodh ri thoirt dhachaigh às a’ phàstar ’s an cur anns a’ bhuaile. A’us rachamaid ’s leigeamaid (‘to milk’) iad ’s bheireamaid a-staigh am bainne dhan taigh-bhainne ’s chuireamaid thro’n *separator* e. Bha ’n t-uachdar ri ghleidheadh [yla-iy] ’s bha ’m bainne ri ghleidheadh airson càis’. Bha na laoigh an uair sin ri bhiathadh. Bha na mucan ri bhiathadh an uair sin. Bha. Uill, da’ bha sin

seachad ma bha feur ri dhèanamh bha sinn a-mach ’g obair air an fheur, ràcan às deoghaidh ràcan beag againn às deoghaidh lòd a’us sin a bhiomaid a’ dèana’ fad a’ latha s dar ’ thigeadh àm a’ chrodh a-rithist bha againn a-nis -- dhol ’s an crodh ’ thoirt dhachaidh ’s bhiomaid an leigeil-san ’n aon rud a-rithist. Ò, bh-- bhiodh deich againn uaireannan, a’us laoigh, a’us beathadhaichean òg, dà bhliadhn’ ’s sin. Bha ’n uair sin, feadhain, pàirt dhiubh ri ghleidheadh ’son toiseach a’ gheamhraidh. ’S bha iad air am bùidseireachadh. Bha ’n fheòil againn fad a’ gheamhraidh ’s bha feòil na muc againn cuideachd. A’us bha na h-ispean’n againn ’s a h-uile sian fad a’ gheamhraidh. Rachadh an uair sin an coirce ’s an cruithneachd ’s a h-uile sian a chur dhan mhuileann. Gheobhamaid min choirce’ ’s gheobhamaid flùr. Bha sin againn fad a’ gheamhraidh ’s cha robh an geamhradh ’ cur cùram idir orainn an uair sin. Bha sinn seachd bliadh -- seachd -- mìle bhon *store*. Rachadh m’athair ’s gheobhadh e flùr toiseach a’ gheamhraidh, gheobhamaid e anns na baraille an uair sin. ’S gheobhamaid a’ flùr ’s gheobhamaid *molashes*. Gheobhamaid a h-uile sian ’ bha bhuainn -- trosg ’s sgadan, iasg gu leòr. Thigeadh stoirm ’s cha robh sinn ’ cur suim sa stoirm idir. Cha robh. Bha h-uile sian againn aig an taigh. Ach dh’fheumadh tu sin a dhèanamh dar a bha thu fada bhon *store. U-huh*. Shin agad sin --

Ò, bha. Bha sin ri dhèana’ dar a dhèanamaid a’ bhùidseireachadh. Bha iad, na h-ispean’n, bha na caolan an ri ghleidheadh ’s ri ghlànadh a-mach. A’us an uair sin bhiomaid gan crochadh ’s dar a bhiodh iad car tioram bha sinn ’ cur feòil phronn anns an ispean ’s dar a bhiodh a trì no ceithir a sheachdain’n bhiodh iad deiseil ’son an ith’. -- Tha, bhiomaid a’ cur na feòil -- glè thrìc an uair ud bhiodh iad -- bhiodh iad a’ gleidheadh ceann a’ mhart. A’us bha sin ri ghleidheadh ’s rachadh e ann am picil agus rachadh e a’ bruith an uair sin ’s bha ’n fheòil air a piocadh dheth. Bha, agus glè thrìc dhèanamaid *mince-meat* do phàirt dheth a’us chuireamaid tuillidh feòil a-miosg sin -- a’us -- piobar ’s salann, geir - *suét*, a’us bhiomaid gu -- lionadh na n-ispean’n an uair sin ’s gan crochadh suas. Dh’fhaodte gum biodh dusan no dhà againn an crochadh air an lobhta. Bhiodh iad againn fad a’ gheamhraidh ’s bha iad glè mhath air a’ chàis. ’s e sin bhiomaid -- ’ gabhail air a’ chàis. A’us sin mar a bha ’n gnothach a’ dol -

Ò, bha. Bha na maragan dubh ’s na maragan geala ri dhèanamh. Uill, bha’n fhuil air a ghleidheadh dar a mharbhadh tu am beathadhach a’us dh’fhàsadh an fhuil tiubh a’us da’ bhiodh i tiubh bha -- bha na maragan ri (?) dhèanamh an uair sin. ’S bha thu ’ cur geir ’s salann ’s *pepper* ’s uinneanan a’us an fhuil ’s ga *mhixadh*, ’s ga *mhixadh* suas. ’S bha thu ’ dòrtadh sin anns a’ chaolan. Bha thu an uair sin ga bruith a’us bha na -- sin na maragan dubh ’ bha sin. ’S an uair sin na maragan geal, bha thu ’ cur an uimhir s’ do mhin choirce ’s geir a’us salann ’s *onion* ’s *pepper* ann a’us bha iad sin ri bhruth no ghearradh tu suas iad an uair sin ’s chuireadh tu anns a’ *frying-pan* iad ’s bha thu ’ toirt beagan *fryadh* dhaihbh ’s bha -- Uill, cha toigh leams’ [iad]. Cha d’ith mi na maragan dubh riamh. Cha bu toigh leam iad. Cha toigh leam coltas na fuil. Ach bha poidhle ann, bha iad glè mheasail orra. Bha iad glè mheasail orra -- Uill, beagan. Bha iad car griseach, cuideachd, bha. *No*, na h-ispeanan. Cha d’fhuair mi mo leòr riamh do na h-ispeanan. Bha iad math. Ò, uill, tha feadhain. Tha. Bha feadhain gan dèana’ fhathast. Bidh mi fhìn gan dèana’ uaireannan. *U-huh* ---

Ò, bha, gu leòr, dhiubh, caoraich ’s uain. Uain dubh ’s uain geal ’s bhiodh *twins* ann uaireannan. A’us bha na caoraich, bha an uair sin thigeadh àm

rùsgadh nan caoraich 's bha ' chlàimh ri thoirt dhiubh. Bha an uair sin sin ri ghlanadh. Bheireamaid sin sìos dh'ionnsaidh na h-allt fon taigh a'us bha 'n geat' ' dol air na *blockaichean* 's bha sinn 'g èirigh air taomadh uisge, taomadh uisge às an allt air -- na rùisgean. Agus dar a bhiodh iad an uair -- Bhiodh 'gan tionndadh 's gan tionndadh 's dar a bhiodh a' chlàimh tioram an uair sin bha sinn ga thoirt dhachaidh agus [thigeadh e (?)] an uair sin dh'fheumamaid a' chlàimh, tòiseachadh air toirt às a chèile 's toirt -- nam biodh biorainean innte no sian mar sin bha sin ri thoirt às. Bha i an uair sin ' dol dhan mhuileann. Bha iad ' dèana' rollagan dheth. A'us dar a bhiodh na rollagan deis, an uair sin bha thu ga sniomh. Bha thu an uair sin ' dèanadh aodach-leabaidh air às deogaidh sin -- *Hmm*. Bha sin ri chur anns a' bheart. Latha mòr a bhiodh sin. Bha -- Ò, plaideachan. Plaideachan 's poidhle dhiubh math. Cuideachd mo mhàthair, bha iad math air a' bheart. Bhiodh i ' dèana' searbhadairean, rudan mar sin, a'us -- plaideachan, a'us -- brataichean, h-uile seòrs' dath air a chur anns na brataichean. Bhiodh iad bòidheach -- Ò, chan eil. Ach shuas an àit' mo mhàthair an taigh a dh'fheuch mi dhut ann an siud, tha beairt anns an taigh sin fhathast. -- *Hmm* -- Ò, tha 'n taigh dùint'. Tha 'n taigh dùint'. Ach bha trì no cheithir do na h-igheanan math 's bhiodh iad -- 'g obair air dèanadh aodach-leabaidh, 's a h-uile sian fad na h-ùin'. Tha -- Ò, 's ann -- 'S ann -- An uair sin dar a bhiodh tu rèidh ' sniomh bha thu ' toinneamh an t-snàth ga chur dubailt' 's bha thu ' dèanadh miotagan 's socsaichean às sin 's *sweaters* 's rudan mar sin -- Uill, nam biodh *frolie*-shniomh ann dh'faodte gum biodh, ach dar a bhiodh iad -- dar a bhiodh -- c'ainm a bheir thu ai' 'm *milling frolic* - - dar a bhiodh iad -- ' luathadh. Dar a bhiodh iad a' luathadh bha iad a' gabhail òran an uair sin. Bha. Bha iad ag obair mar seo. Bha -- Ò, cha bhiodh, cha bhiodh cho tric sin. Cha bhitheadh -- Ò, bha, bha an t-aodach, bhiodh iad an uair sin ' cur dath air. Dath a bhiodh iad ' dèanadh iad -- fhèin. Guirmein a bheireadh iad ris. Bha iad ' dèanadh an dath sin iad fhèin à crotal a bheireadh iad fon a' heamalog -- craobhan anns a' choill. 'S bha sin -- bha *recipe* ' aca air sin -- dar ' bhiodh sin air a dhath-- bha seo airson trùsaran. Ach cha robh dath ' dol air aodach na leabaidh idir. Bha sin air fhàgail geal mar a bha e. Ach dar a bhiodh mo mhàthair -- dhèanadh i na trùsaran 's a h-uile sian dha na -- dha m'athair -- 's dhan -- mo bhràithrean -- Bha -- 'S bha ùine aca 'son a dhol air chèilidh.

Rachadh iad air chèilidh -mìosg na coimhearsanaich uair san t-seachdain no sian mar sin. Ach an-dràst' cha chreid mi nach e an *television* a tha aca an àite cèilidh. -- *u-huh!* bha. Uill, an [= far an] robh sinn a' fuireachd cha robh na taighean glè theann air a chèile. Bha iad ' fuireachd, uill, roinne [sic] do dh'astar eadar a chèile. Ach bha ùine ac' 'son -- dar a dhèanadh iad an obair bha seo ri dhèana' -- bha aca ri dhol ' choimhead air na coimhearsanaich air an t-seachdain seo 's, dh'fhaodte, an ath sheachdain rachadh iad a choimhead air na coimhearsanaich eile. 'S bha h-uile sian a' falbh mar sin. Bha. Ò, bhitheadh, dar a dh'fhàs sinn suas bhiomaid ' dol. Bha -- coimhearsanaich ann 's bha iad math gu òrain 's bhiomaid ' dol a-null a dh'èisteachd riutha sin -- 's -. Bha -- Ò, bha poidhle dhiubh math air òran. Bha -- Ò, bha poidhle dhiubh math air òran. Bha --. Och, bhitheadh, bhitheadh, nam mìosg fhèin, bhitheadh. Bha, bha. --

Ò, chuala. -- Uill, an stamag. Bha -- bha currac-an-rìgh mòr ann 's bha currac-an-rìgh beag ann. Bha. Agus dar a dhèan'maid a' bhùidseireachd bha ' sin poit do dh'uisg' teth ann a'us chuireadh iad anns ' phoit e 's thogadh iad e. A'us bha -- duine ga chumail mar sin, ' do làmh an a-staigh mar siud, a's duine

eile a'us sgian gheur aige 's e 'g obair a' sgrìobadh sin gus an tigeadh e -mach geal. Bha. Lionadh iad sin uaireannan 's -- a'us dhèanadh iad tagais dheth. Bha -- Currac-an-rìgh beag 's currac-an-rìgh mhòr. Bha -- Ò, bha, bha. Uaireannan -- ghearradh iad suas iad 's -- dhèanadh iad pàisgean dheth, *fryadh* iad e -- ghoileadh iad an toiseach e. 'S dar ' bhiodh e air a ghoil chuireadh iad anns a' *frying-pan* e 's tha air a ghearradh ann an *squareichean* 's thionndadh tu e gus am fàsadh e donn air an dà thaobh. 'S e na pàisgean 'n a bha sin -- Pàisgean. Uill, dìreach an t-ainm a chaidh ' thoirt air. Dar a bha -- bha iad ga bhrùith 's ga chur air dòigh, Bha, bha -- Bha dubh-liath nam muc. Dubh-liath nam muc - 's - bhiodh sin ri ghleidheadh fad na h-ùine a'us -- bheireadh iad *sketch* 'mhath air an t-sid'. A'us da' -- dar a bhiodh -- nam biodh an ceann seo caol a'us cnap anns a' mheadhan 's an ceann eile caol, uill, bha 'n cheud chuid dhen gheamhradh ' dol a bhith math, ach bha i ' dol ' bhith dona anns a' mheadhan 's bha i an uair sin ' dol -mach gus am fàsadh i math a-rithist. Tha -- Bha. Bha iad ' creidsinn an siud làidir. -- Ò, bha, ò gu -- bha. Thigeadh e a-mach fìor glè thrìc [kle: rjək '], glè thrìc. Bha. Ò, bha 'n t-seann fheadhain math air gnothaichean mar siud. -- Ò, uaireannan. -- Bha, bha -- A' ghealaich, tha. Bha, d'r thigeadh an solas ùr -mach ma bha e suas dìreach [k' -], uill, bha i ' dol ' bhith bog a'us dar a bhiodh i -- car air a druim bha i ' dol ' bhith tioram. Chumadh sin am boinne. Sin soighne a bha aca an uair sin. Bha -- Uill, -nis, cha chuala mi guth mu dheidhinn sin, ach dar a -- bha àm dhan a' bhliadhn' ann a'us go h-àirid dar a bhiodh iad a' dol a mharbhadh gus am biodh an solas ùr. Bha. An rathad seo -- na rathadan. Bha, bha. À, bha sin ann cuideachd. -- Uill, bha e ' déana' diofar. Uill, dar a -- gu h-àirid dar a bhiodh tu ' dol a bhùidseireachd. Bha e ' dèana' diofar -- bha iad ag ràdhainn gum biodh an fheòil duilich a bhrùith nan dèanadh tu ' bhùidseireachd ann an àm air atharrachadh -- Bha. -- Tha poidhle ' coimhead air a sin fhathast ma thig solas ùr a-staigh air Disatharn 's e droch shoighne a tha ann. -- Bha . Sin a tha iad ag ràdhainn an-dràst' -- Didòmh-- Uill, -nis, cha chuala mi guth mu dheidhinn Didòmhnaich. Ach tha soighne eile ann. Ma tha i tuillidh 's fada tuath tha 'n t-side ' dol ' bhith dona. Sin dìreach an aon rud a chuala mise. -- Ò, uill -- tha -- 'n t-earracha [sic], sin an toiseach dheth. A'us an samhradh, 's am foghar 's an geamhradh -- Ò, na faoiltidh dar (?) tha iad ' tighinn -staigh air a còig latha deug do *January* a'us -- uill, ma bhios an t-side dona tha i ' dol ' bhith dona fad a' mhios -- Cha bhitheadh, ach glè thrìc thigeadh e -- Uill, an còig latha deug do dh' *August* 's e ainm naomh a th' ann, *Saint Switchin*, a'us ma thig -- an t-uisg' 's thàinig e am-bliadhna air an latha sin, tha iad ag [r]àdhainn gum bi -- an t-uisge ann air ais 's air adhart fad dà-fhichead latha. Dà-fhichead latha --

Tha, beagan. Tha. -- Mart -- Uill, glè thrìc -- bha iad a' creidse ann an leigheas, uisge blàth a's spàinn do *saltpetre* a chur san uisg' -- thoirt dhaibh agus gheobhadh iad fuasgladh. Bha -- Ò, bha, bha m'athair a' dèana' poidhle dheth. Bha. -Nis, dar a thi-- dh'fhaodte -- nan tigeadh rudeigin air fear dha na h-eich a'us 's e an tòic a bheireadh iad ris. 'S bha e ' rith sna sùilean ac' -- A'us -- bheireadh e air fear dhe na gillean a dhol air muin an eich a'us a *ghallop* -- an uimhir-s' do dh'astar, a *gallop* cho cruaidh 's a b'urrainn dha. A'us an uair sin dar a thigeadh e dhachaidh bha sgèò a' tighinn air na sùilean aca dar a thigeadh an tòic orra. 'S bhiodh e ' cur toinnean anns an t-snàthad 's chuireadh e snaidm air. A'us bheireadh e air an rud seo a bha air ceann na sùil. Chuireadh e an t-snàthad throimhe 's bheireadh e dheth mar siud e. 'S bha an t-each *all right*. Bha. -- Seann leigheas, seann leigheas. -- Uill, bhiodh

iad a' *mìxadh* -- (?) [kʲiːələn] a'us bha. -- A'us uisge 's rud mar sin a'us -- chuireadh e -- chuireadh e -- sin air -- air a -- an [= far an] robh e goirt, a'us *bandage*. Dhèanadh e 'n aon rud latha arna mhàireach. Mu dheireadh thòisicheadh air dùnadh; leighiseadh e -- Cha chuala -- Uill, chan fhaca mi gun do thachair sin -riamh air a' bhaile. Bha -- ' Robh leigheas ann mar sin a dhùnadh e? -- Ò, *yes*. -- chuireadh e stad air an fhuil -- Cha robh, dìreach -- Sglèò, an e? -- Uill, 's e sglèò a bheireamaide ris -- Dar a' bhiodh tu ' fàs dall bhiodh sglèò ' tighinn air na sùilean agad. Tha -- Uill, cha chreid mi gu robh, le m'fhiosracha'-s'. Cha robh. Bha -- Uill -- uill, chan urrainn dhomh sin a gh'ràdhainn a-nis ach gu robh. Feumaidh gu robh iad [k o at], daoine às deoghaidh daoine 'g ionnsachadh iad fhèin -- Bha. -- Bha, *u-huh*. -- Ò, cha robh. Bha iad fad' air falbh -- Bha iad fad' air falbh.

Ach cha bhiodh iad tinn, ò cha robh mòran tinneas ann -- Bha. -- ' Chaitheamh. Ò, bha, bha. -- Uill, bha i dona, Dh'fhanadh iad ' fuireachd sa leabaidh 's ' fuireachd socrach a'us an uimhir-s' do mhìosaichean 's leighiseadh iad. Leighiseadh iad, Bha. -- Ò, bha, bha. Bha poidhle do -- nam biodh e 'n dlùths (?) dhut. Bha poidhle do theaghlàichean ann dar a thigeadh e anns an taigh ruitheadh e orra uile. Bha h-uile sian ri losgadh an uair sin. Cha robh leigheas ann. Cha robh math dhut aodach a ghleidheadh no sian, [ach] a[n] losgadh. *U-huh*. Ò, chaochail poidhle dhiubh le sin. 'S dh'fhuirgheadh iad san taigh, dh'fhaodte, dh'fheumadh iad an taigh a dhùnadh 's cha bhiodh e air fhosgladh tuillidh. Bha - bha. Ò, bha, bha *flu* a' dol mun cuairt cuideachd is gu h-àirid an *nineteen-eighteen*. Chaochail poidhle leis a' *flu*. -- Cha robh leigheas idir ann an uair sin. Cha robh. -- Ò, chaochail roinn, chaochail roinn. -- Bha. - Ò, seann bhoireannach, *midwife*, *midwife*. Tha mi dìreach ' *studigeadh* ach cha chreid mi gun cuala mi -riamh e. -- Cha chuala, ach tha e glè choltach. Tha. 'S e sin a bha ann aig an uair sin. Cha bhiodh dotair a' tighinn idir. -- Ò, cha bhiodh. -- Ò, bha. Ò, bha. -- Uill, tha seans dìreach gu robh ' leithid do rud ann gum feuchadh iad ri ionnsachadh iad fhèin. Bha. Ò, uill, bha cuid ' tighinn ann, tha seans, 'son an cuideachadh. Cha robh iad ' dol dhan ostail 's cha robh àit' ann mar a tha an-diugh. Cha robh, is bha iad a' caochladh aig an taigh. Bha iad a' caochladh aig an taigh. Cha chuala --

Manadh? Ò, chuala, tric. Ò, bha ' leithid do rud ann. Cha chreid mi gu robh [] do rud ann. Chitheadh tu solas an àit 's thigeadh rudeigin às. Tha -- tha cuimhn' agams', ò, da' nach robh mi ach -- dh'fhaodte, còig bliadhna' deug 's -- bhiodh m'athair -- bha -- chan e saor a bh' ann -- bha e math gus a h-uile sian a chur air dòigh. Bhiodh bùird [pu:ft] aige fad na h-ùine a's chuireadh e mar siud 's mar seo iad gus an tiormaicheadh iad. Is bha poidhle dhiubh aige - mach sa ghàrradh 's thuir e riums' an oidhche seo ' dhol a-mach 's an cat a chur san *outhouse*. Chaidh mi -mach 's bha e ' feitheas' gus an tiginn a-staigh 's gun dùnadh e 'n doras. Stad mis' 's bha mis' ' coimhead 's bha solas air na bùird [pu:ft]. Chaidh mi -staigh sa -- a'us 'Dè ' bha thu -- dè ' bha thu ' dèan--?' 'Bha mi ' coimhead aire solais -- ' bha air na bùird a-mach sa ghàrradh.' 'Ò, clior a-staigh!' [ə stɔɪf] An ceann beagan lathaichean chaidh na bùird seo a thoirt air falbh 'son cist' -- *U-huh*, 'S e manadh a bh' ann. -- Chluinnteadh an uair sin -- dh'fhaodte gun cluinneadh tu fuaim ann an toigh [ɔnə tɔɪ] a'us tha cuimhn' agamsa oidhche a bha mo phiuthar shuas -- air an -- *Mabou Ridge*, 's bha i na cadal is dh'fhairich i straighlich shuas os ' cionn. Thòisich i -rithist sa mhadainn. Ò, mu robh seachtain a-mach bha bùird gu h-àrd 's thàinig iad a-nuas 'son ciste, rudan mar sin. Chluinnteadh tu e. -- *Forerunner* ' bheireadh

iad ris ann am Beurla. *U-huh*, -- *U-huh*. Ò, bha ' leithid do rud ann, bha, bha. - Bha.

Cha robh ach cho fad' 's as fhiosrach mise, mar a thàinig an t-ainm, *Alpine Ridge*, bha *post office* shuas aig Drochaid na h-Aibhne Deas, an àit' *Angus Anthony MacDonald*, a'us thòisich na coimhearsanaich an [= far an] robh sinn a' fuireach' air bruidhinn gum bu chòir *post office* a bhith -miosg na coimhearsanaich a bh' ann, gu robh sinn tuillidh 's fada bho -- Drochaid na h-Aibhne Deas, 's fhuair sinn a' *post office*. A'us 's ann an uair sin ' thàinig *Alpine Ridge* a-mach -- is tha 'n t-ainm [ən denam'] aig Drochaid na h-Aibhne Deas fhathast. *Alpine Ridge* ' tha air *post* ann ann an siud. 'S dar ' thig thu seachad air a' soighne sin tha thu ' tionndadh air taobh na làmh cheàrr [ja:r] air an [= far an] robh sinne ' fuireach' shuas [piə] (?) ri trì mìle.

[] ainm Gàidhlig. Chuala mi *Effie* [Rankin] ga ghràdhainn tric -- Chan eil. Tha *Brook Village* ann, 's cha chuala mi sian ach *Brook Village* aire sin. <Agus> 's e ' Lèig, 's e *East Lake Ainslie* -- cha chuala. *Turk?* -- ' Bheil sin mun cuairt seo? -- Bha -- *Turk* -- À, *sure*, *u-huh*. Bha sinn seachd mìle bho trì eaglaisean. Cha robh e gu diofar dè ' rathad a rachamaid. Bha sinn seachd mìle bho Seastaigo, *Brook Village* is Mabou. Ach 's ann a Seastaigo ' bhiomaid a' dol. -- *U-huh* -- Ò, h-uile Didòmhnaich, huile Didòmhnaich. Cha robh [dɔ] Aifreann an uair sin air Disathairn idir. Chan eil ach beagan bhliadhnaichean bhon tàinig sin a-mach. Ach bha -- an dà Aifreann ann sa mhadainn Didòmhnaich. 'S cha robh Aifreann ann tuilleadh gus an ath Didòmhnaich. Bha. Ò, bhithheadh. -Nis, an taigh aig a -- bha mi ga fheuchainn dhuibh -- cha robh eaglais no cladh no sian an *Glencoe* an uair sin, a'us -- bhiodh iad ' dol suas, bhiodh e [= an sagart] ' fuireachd an àit' mo mhàthair -- air a -- oidhch' Disathairn. 'S bhiodh e -- ' èisteachd -- anns an taigh sin, a'us -- rachadh iad a-null an sin 's bhiodh Aifreann aig' 's sin. Chaidh 'n uair sin eaglais suas 's an cladh 's ann shìos ann a' *West Mabou*. Tha pàirt dhe m' chuideachd [xukaxk] air an tiodhlaigeadh, a' *West Mabou*. Bha eaglais bheag ann 's tha i -nis thall, tha thu ' dol seachad oirre [ɔri] ' dol suas dhan *Ridge*. Chaidh ' toirt a' *West Mabou* 's ' cur an siud. 'S ann sìos ' sin a bhiodh iad ' dol leis an fheadhain gan tiodhlaigeadh. *Hmm*. -- Gus an d'fhuair iad cladh 's eaglais an *Glencoe*. A-- ò, bhiodh e -- air a -- Didòmhnaich seo. Bhiodh e 'n *Glencoe* 's Disathairn. An ath Dòmhnach bhiodh e am *Brook Village*, an ath Dòmhnach bhiodh e aig a' Lèig. Bha. 'S e *mission*, *mission* a bheir iad ris an-dràst' dar ' tha na trì eaglaisean ann. 'S e --

Bha, bha [*radio*] *stations* ac' -- 's e dìreach aon *box* a bhiodh ann. A'us bha dà phutan taobh a' *bhox*, a's thionndadh [-nda] tu sin gus an rachadh tu throimh na ceithir-deug dhiubh. 'S rachadh aca aire sin. Bha iad ' dèana' sin aig an taigh. Sin an *station*, cha robh ann ach dìreach aon thaigh (?). Ò, bha poidhle do dh'fheadhain aig a bheil na *stations* sin fhathast -- Tha -- Bha, bha dìreach *knob* chruinn, bheag ' bhiodh ' suidhe ac' (?) a'us thionndadh tu sin dar a bhiodh tu gan cur air 's -- an uair sin dh'fheumadh tu ' sin a thionndadh leis a' phutan eile air ais, 'n dòigh 's gum biodh tu deiseil airson a' cheud *station* a-rithist, dar a' bhiodh tu airson -- Bha. -- Bha glainn' anns an -- anns a -- 'na thoiseach a'us a -- dh'fheuchadh e -- dh'fheuchadh na *stations* mar a bha e ' dol air adhart anns a' ghlainn'. -- Ò, dh'fhaodadh tu ' ghabhail a h-uile latha ' bhiodh tu beò nan togradh tu e. Dihaoine, bha Dihaoine ri bhith -- sin (?) na *stations* a bhiodh ann. 'S e. --

Ò, bha, ò, shìorraidh! 's ann sa Ghàidhlig a dh'ionnsaich sinn na h-ùirnigh. Bha -- cha do dh'ionnsaich mi na leadain an Gàidhlig, ach bha na leadain uile

an Gàidhlig aig m'athair, ach bha 'ùrnigh againn uile 's tha i againn fhathast ann an Gàidhlig. -- Uill, dh'ionnsaich sinne bho nar pàrantan e 's ciamar 'bha àdsan, tha seans gu robh e dìreach 'dol air adhart mar sin. Bha na pàrantan dar a thigeadh a' chloinn 's dar a thigeadh a' chloinn bha iad gan ionnsachadh mar sin. Bha. -- Cha robh, le m'fhioracha'-s', cha robh. -- Sin agad e. -- Uill, chunna mi leabhar-cheistean Gàidhlig. Rachadh agams' air 'leabhar bheag sin a leugham fo cheann gu ceann. A'us dh'ionnsaich mi na ceistean Gàidhlig dhan [jæn] cheud ceathrar no còignear dhen chloinn. A'us, -- bha sinn an *Hawksbury* an uair sin. 'S *mhove* sinn an uair sin -- a-nall, bha sinn am *Mabou*. 'S *mhove* sinn a *Hawksbury*. 'S 's e 'Bheurla a ghabh iad dar a chaidh sinn a *Hawksbury*. Bha. -- Ò, uill, tha i cho sean 's a ghabhas i. -- Ò, thàinig e dìreach. Bha, bha seo 'tighinn cros dar 'thàinig iad. Bha 'n ùrnigh Ghàidhlig ac' dar a thàinig iad 'seo. -- Bha, bha. 'S glè, glè choltach gur ann a' thall an siud a *start* i, san t-seann dùthaich. -- Ò, uill, cha chuala mi mòran dheth sin - riamh, cha chuala. Bha -- Ò, bha, bha. -- Sa gheamhradh bha taigh aig na caoraich 's bha iad ri thionail/chumail (?) [χʌlən] ann an sin 's 'n (?) leigeil a-mach latha arna mhàireach. Bha an uair sin an crodh, dh'fheumadh iad uisge 'fhaighinn 's h-uile sian 's -- am biadhadh 's a h-uile sian 's an cur a-staigh 's bàithcheannan a ghlanadh 's -- Bha sin na -- fad a' gheamhraidh 's an uair sin dar 'thigeadh 'samhradh bha iad 'dol a-mach sa phàstar is bhiodh alltaichean is uisg' 'siud 's seo 's cha robh trioblaid idir ann samhradh 's dar 'thigeadh an geamhradh bha a h-uile gin dhe na beathadhaichean ri thoirt dhachaigh is coimhead às an deoghaigh a-rithis'. Bha -- Ò, bha iad dona, bha iad dona. Bha stuth aig m'athair a'us -- *spray* air gu bith dè stuth bha e 'cur sa cheann dar a bhiodh an crodh air an leigeil sa mhadainn mu rachadh iad a-mach dhan phàstar bha e 'dol mun cuairt 's a' cur seo air a h-uile gin dhiubh, 's bha na cuileagan a' fuireachd air falbh -- Bha. -- Ach mura biodh sin ann cha b' urrainn dhut an leigeil idir. Bhiodh iad cho luasanach. Bha -- Ò, bhiodh iad a' cur dragh orra. Bhitheadh. Uill, creididh mi e -- *U-huh* -- Dhia (?) chan eil, cha robh. -- 'S e -- Uill, bhiodh m'athair, bhiodh e, rachadh e aig' air -- air a -- bheireadh e -- an t-seiche dhen mhart, bha e 'gleidheadh sin airson -- bhiodh e 'deana' brògan dhan fheadhain a b'òige. Chosg mi fhì 's mo bhràthair iad 'dol dhan sgoil a'us a -- dar a -- bhiodh a' bhùids[eir]each' (*recte*) air a dhèana' bha e 'gleidheadh na seich' -- bha e 'dol dhan choill an uair sin a'us bha -- chan eil fhios agham dè seòrs' craobhadh a bh'ann, ach -- bhiodh fhios aige fhèin a'us bhiodh fhios aige air an àm. Bha i furast ri gearradh agus gearradh e -- 's e cairt a bheireadh iad rithe -- 'cheirt air an taobh (?) a'us thigeadh sin dheth mar siud -- 'na dhà phios -- pios air an taobh seo 's pios air an taobh eile. Feireadh e sin dhachaigh 's bha baraille aige anns an t-sabhal a'us chuireadh e aol anns a bharail 's salann 's uisg'. A'us bha'n uair sin bòrd aige 'rinn e fhein a'us bha sgian ('s e sgiana-tharraing a bheireadh iad ris) a'us chuireadh e -- bha'n t-seich 'dol anns an uisg' a'us an salann 's an t-aol -- fad, dh'fhaodte, seachdain no 'leith'd sin. 'S bha fhios aige an uair sin, bhiodh e 'cumail sùil air a'us dar a rachadh aige pios dhen fionndadh 'thoirt às bha i deiseil 's chuireadh e e air a -- air a' bhòrd seo 's 'son bòrd(?) a'us thòisicheadh e an uair sin 's bha àpran mòr aig' 'rinn mo mhàthair dha dhen leathar. 'S chuireadh e sin air -- 'son a chumail tioram a'us thòisicheadh e an uair sin. A'us bha sgian 'o leathan [ʃa-un] siud a' tighinn a-nuas a'us dar a chuir -- mo -- bha -- ò, bha na -- bha -- na --. Dar a bheireadh e dhachaigh -- na -- rudan 'bha e 'toir' far na c(r)aobhan bha e gan sgaoileadh a-mach air an t-sabhal -- a -- 's e cnogain a bheireamaid

ris an uair sin. 'S a h-uile latha mu rachainn 's mo bhràthair dhan sgoil: 'Thigibh a-mach 's tionndaidh na cnogain a-nis!' Bha 'ghrian air tighinn a-mach. Thigeamaid dhachaigh às 'sgoil is bhiodh na cnogain ri thionndadh an rathad eile gus am biodh iad -- gus am biodh iad 'o cruaidh ri creag. 'S dar 'bha iad -- bha 'n t-seich' an uair sin deiseil sa bharail 's bheireadh e -staigh na cnogain a'us bheireadh e an t-seich' -- 's e mu -- bha mi 'dol air adhart sin mu -- 'dol air a -- thoiseach orm fhèin. A'us dar a bhiodh an t-seich' deiseil bha -- n-- cnogain aige-san a'us a' sgian-tharraing a'us bhiodh e -- a'us bha e dìreach mar gum biodh tu 'gearradh *pumpkin*. A'us bha -- sin -- na cnogain tioram 's bha iad 'tuiteam sìos anns an uisg' comh' ris an t-seich'. Bha sin 'dol ann. A'us bha 'n uimhir-s' do dh'ùine an uair sin 's bheireadh e 'n t-seiche às 's dhèanadh e e (?) gu robh i deiseil. Thòisich e 'n uair sin air a sgrìobadh. Bha leathar aige an uair sin 's bha àit' aig' -- air fear dhe na saibhlean, 's chuireadh e 'n t-seich' air na saibhlean 's chuireadh e tarraig ionnt' 's bha 'n urad-as (?) do dh'ùine aig an t-seich' ri thioramachadh 's bha leathar aige an uair sin. Ach bha na (sic) leathar nan laogh ri ghleidheadh airson iallan 'son nam bròg -- Bha sin aig' fad na h-ùine is dhèanadh e fhèin na h-iallan às sin dar a gheobhadh e 'n t-seich' deiseil, tioram. Sin mar a bha i -- Ò, uill, chunna mi h-uile sian a chaidh -riamh -- a dhèanadh aig baile -- Bha -- Ò, uill, chan fheuchadh iad idir e. Cha bhiodh iad a' *botherigeadh* -- Cha bhi iad a' *botherigeadh* -- Bha. Ò, bha Oidhche Shamhna, bha i -- bha i math, bho -- dh'fheumadh tu dhan a ghabhail. -- Bha -- 'bhean aig mo bhràthair a-bhos o chionn ghoirid à *Hawkesbury* 's bha sinn 'bruidhinn air Oidhche Shamhna 's air Gàidhlig 's a h-uile sian. A'us -- tha -- thig aice air an duan -- tha 'n duan aice, tha mi 'creids' gu eil. Feirinn's gu robh ceithir no chòig dhe phiosan ris. 'S ghabh i bho cheann gu ceann [e] an latha roimhe -- tha -- 's chan fhaigheadh tu a-staigh gun gabhadh tu an duan. Thòisicheadh iad air sgrìobadh air an taigh. Bha -- Ò, uill, dìreach, bha e anns an fhasan a'us bha e agad ri dhèana' mu faigheadh tu -staigh. Shin mar a bha e. Ò, uill, bha fuarag an uair sin ann. An cuala tu -riamh mun fhuarag? Bha. -- Ò, uill, bhiodh mias mòr, mias mhòr, mhòr ac' 's bha 'n t-uachdar ri ghleidheadh fad seachdain roimhe siud, a'us ri chumail anns na fuarain san dòigh sam biodh e fuar. A'us rachadh an fhuarag a dhèanadh an uair sin 's mias mhòr air a lìonadh a'us bha thu 'cur -- fainne-pòsaidh ann a'us putan. 'S ma gheobhadh tu putan bha thu 'dol a bhith nad *old maid* no *bachelor*. Ma gheobhadh tu fainne eile bha thu 'dol a phòsa'. Shin mar a bha. 'N uair sin, nuair a dh'fhàs mi sgìth -- 'g òl na fuarag thòisicheadh air tilgeil na fuarag air a chèile. Bi thusa 'bruidhinn air *mess!* -- 'S an uair sin bhiodh -- bhiodh -- *trick*achan math ann, 's gheobhadh tu botal, botal mòr am biodh *rum* ann a'us bheireadh ort suidhe air a' bhotal 's bheireadh [fereɹy] iad dhut an snàthad mhòr a'us pios do shnàth a'us dh'fheumadh tu do dhà chas 'chur aire mu seach air a chèile mar siud a'us bhiodh am botal 'rolladh fodhad. A'us 'feuchainn ris an t-snàthad a lìonadh leis an t-snàth. Ò, cha b'urrainn dhuinn a dhèanadh idir. Chuireamaid an uair sin tarraig anns a' *ceiling* 's rachadh sreing mhòr a chur air ubhal -- air a' *stem* aig an ubhal 's bhiodh tu 'feuchainn ri greim 'fhaighinn a'us bha 'n t-ubhal 'teich' ort. Rudan mar sin. Tha -- Bha -- *U-huh*. Bha -- *Sure enough* -- Bha e glè dhùilich. Bha e duilich. -- Bha. -- Oidhch' na Bliadhn' Ùr. Uill, cha robh aig an àm ud. Cha robh. 'S e Oidhche Shamhn' -- 's e bu mhotha na Oidhch' na Bliadhn' Ùr. Tha. --

Ò, *May Day*. -- Uill, bhiomaid -- e -- bha 'n t-seann fheadhain air a shon 'son 'tighinn -- iasad a thoirt seachad no sian mar sin. Bha 'n -- uill, bha iad a '

creidsinn ann gum biodh tu ’ toirt seachad iasad fad na bliadhn’. Bha, c’-dhiù bha sin ann ’s nach robh -nis, chan eil fhios agham. Tha. Ach bha àdsan ’ tuigsinn ann, bha iad -- bha -- Ò, bhiodh iad -- bha poidhle dhiubh ’s bhiodh crudha each aca -staigh, os cionn an dorais. Rachadh tu [] ’ siud ’s ’ seo ’s bhiodh crudha each, tarraig air a chur ann, os cionn an dorais. Dh’fhalbh sin uil’. -- Ò, cha robh. Bha iad a’ creidsinn ann fad na bliadhn’, fad na bliadhn’. Bha. -- Cha robh. -- Cha robh. Uill, chan fhiosrach mi gu robh. Tha. -- ’N uradh (?) -- Foghar -- Deireadh an fhoghair. Cha robh. ’S ann -- ’s ann an uair sin ’ bhiodh iad ’ cumail -- sùil air a’ bhùidseireachd -- ciamar a bhiodh a’ ghealach ’s a h-uile sian a’ sin. Shin an aon rud ’ tha cuimhn’ agams’ air -- air an fhoghar. -- Ò, *u-huh*. -- Uill an -- dar a bha m’athair ag obair air bhiodh e ’ga ghearradh leis am *mower* sin. ’ *Mower* sin -- a’us -- bhiodh iad an uair sin, latha arna mhàireach, thionndadh iad na [spø içən] ’s an ath latha bhiodh iad ri thionndadh a-rithist. A’us bha iad an uair sin ’ toirt -mach na -- h-eich ’s na *machines* ga *loadadh* suas aire sin is gus an tigeadh am muileann-bualaidh an uair sin, toiseach a’ gheamhraidh. Bha, an uair sin, bha thu ’ faighinn a’ choirc’ às ’s bha thu ’ faighinn -- bha thu ’ faighinn -- moll. Bhiodh iad ga chur anns [ɔns] na leapannan [lɛhpənən] - ’m moll. Fodar, fodar an uair sin a’us bhiodh iad ’ crathadh sin anns a’ mhàgh [va:-iɹ] ’s bhiodh iad ’ga thoirt -mìosg feur dhan a’ chrodh. Fodar. Bha. *Straw*. -- Ò, Dhia, bhiodh mo bhràthair ’s mis’, bhiomaid aig na boxaichean. ’S e baraillean a bha aca an uair ud. ’S dh’fhaodte ’m biodh, ò, dhà-dheug no trì-dheug do bharailllean ann ’s -- a’us bha ’m muileann dìreach a’ falbh cho luath ’s bha ’ choirc’ ’ tighinn a-mach ’s bha dà *box* agam ’s dà *bbox* aigesan. Agus *phushadh* tu am *box* seo -mach ’s chuireadh tu am *box* seo sa bharaillt ’s dar a thilleadh tu bha am fear eile làn. Uill, bi ’ bruidhinn air *busy*. Ò! -- Ò, poidhle, poidhle, gu h-àird nuair a bhiodh an samhraidh tioram. Bha -- bha *dust* ann ’n uair sin. Bha. -- Ò, bha, bha. Ach bhiodh -- bha uidheam -- eile aig m’athair a’us mun tigeadh ’m muileann-bualaidh ’m biodh e ’ fàs gann air coirc’ dha na h-eich a’us -- rinn e fhèin sa bhualtean a bheireadh e -- bheireadh tu ris. ’S bha dà bhaga chruinn mar gum biodh dà sguab ann a’us bha tobha anns -- an fhear seo ’s anns an fheur ud. ’S bha e ’ cur iall ann - sin. A’us bheireadh e rinn sa mhadainn, ’Feumaidh sibh a dhol -mach is pàirt dhen choirc a chur a-nuas, an t-arbhar a chur a-nuas ’s an coirc’. ’S rachamaid -mach ’s bhiomaid ’ *swingadh* air a’ bhualtean. *Flail*, cha chreid mi, ’ bheir iad ris ann am Beurl’. A’us dar a -- gheobhadh tu an *fhork* an uair sin ’s chrathadh tu ’s chrathadh tu e ’s chuireadh tu am fodar an dàrna taobh. Bha ’n uair sin sguab agad ’s bha thu ’ sguabadh ’ choirc’ ’s ga chur ann am *box*. Bha, -- *Flail*. -- Buailtean ’ bheireamaid -- *U-huh*. Ò, ’s e, ’s e. Ach ’s e obair chruaidh a bha anns na boxaichean aig a’ mhuileann. Bha. -- Bha. --

Cha robh, ach cha robh sian a’ cur dragh air daoine an uair ud. -- Cha robh. -- Ò, cha robh, cha robh sian mar sin idir, idir, idir. -- Uill, feumaidh gu robh iad dìreach ag ithe a h-uile sian [ʃɪn] a bha ’ fàs anns an talamh ’s cha robh *chemicals* no rudan mar sin idir an uair ud. Tha diofar eaglach ann an-dràst’. *U-huh*. H-uile sian ’ bha sinn ’g ithe bha e dìreach ’ fàs anns an talamh. Bha sin againn bho bhliadhna gu bliadhn’. -- Bha. -- Ò, bhiodh, bhiodh beagan dhiubh ann -- cha robh an uimhir sin ’ caochal’ òg. ’S lugha na gheobhadh iad ’ chaitheamh no rud mar sin. Tha. -- Uill, dh’atharraich, dh’atharraich e gàbhaidh. Dh’atharraich. An fheadhain òg ’ tha ’ fàs an-dràst’, chan eil iad ’ faighinn cothrom, cha chreid mi, mar a bha an fheadhain a bha ann fad’ air ais -- bho chionn bliadhnaichean. -- Chan eil iad ag ith’ ’ rud ’s còir daibh. -- Chan

eil. -- Ò, chan eil. ’S chan eil iad ’ coiseachd ma tha iad a’ dol dhan sgoil, tha *bus* -- gan togail ’s -- Ach bha aca ri choiseachd leth an uair ud ’s ’ sgoil cho fada bhuainn -- ’ gheamhradh ’s a shamhradh. Bha -- Anns an *tea*. -- Ò, cha robh, nas lugha na gheobhamaid greim air siùcar donn ’s bhiodh cnapan ann a’us bu toil leinn sin -- ach -- ò, bha e math, bha. -- Ò, bainne ’s blàthach agus, uill, *pop*, ’s rudan mar sin chan fhaca sinn -riamh e -- *Never*. -- Ò, uill, bha i math, ’s tha i math fhathast. -- Tha, tha. -- [] bidh mise ga òl fhathast. Tha, tha. -- [Bainne.] Bidh mise ga òl fhathast. Tha -- ò, chan eil ’o math ’s a b’ àbhaist [pa:ɹst] di ’ bhith. Chan eil, chan eil. Chan eil. Bhiodh poidhle bainne againn ’s uachdar. Bhiomaid ’g òl sin cuideachd. --

Ò, chan fhac’ mis’ *beer* -riamh aig an taigh. Chan fhac’ mi -riamh e aig an taigh. Ach bhiodh a-- bhiodh a’ *liquor* ac’ -- ruma. -- Ruma, bhiodh iad ga fhaighinn a-null (?) gu -- ann a’ *Halifax* ’s *New Glasgow* agus na h-àiteachan sin. Gheobhadh iad -- ann a’ -- pigeachan e, no *canachan*. Gheobhadh iad pige, dh’fhaodte, toiseach am bliadhn’ ’s bhiodh e ac’ fad na bliadhn’. Bh’ e ac’ airson *medicine*. Ma bha cnatan ort gheobh mi *toddy*. Bha e air ’ òl, sin leigheas airson a’ chnatan dar a bhiodh e orainn. Bha. Dh’fhaodte ’m biomaid ’ gabhail orainn gu robh ’n cnatan orainn uaireannan ’s cha bhiodh e orainn idir -- Ò, uill, -- Cha robh an uair ud, cha chuala mi -riamh e, gu bliadhnaichean is bliadhnaichean às deoghaigh sin. Bha -- ò, bha. -- *bush* [p-], *bush*. Bha. Bha e air a dhèana’ sa choille ’s tha seans g[ur] ann mar sin a fhuair e an t-ainm, *bush*. -- *U, huh* -- Uill, bha sin an *nineteen hundred* ’s rugadh mise an *nineteen-two* -- Ò, thàinig e bho *Point Tupper* -nuas gu *Inferness* (sic) an *nineteen-hundred*. Tha. -- Ò, bha, bha, bha. Bhiodh iad ’ tarraing gual ’s h-uile sian an sin ’s bha *passengers* ait -- pàirt dhe na *trainichean* -- ’N uair sin ’s e gual ’s rudan mar sin a bhiodh iad ’ tarraing -- air a-- na *box-cars*. -- Bha, Ò, cha deachaidh, dar a bha sinn òg, cha deachaidh. Tha -- tha mi ’ creids’ [n]ach robh mis’ air *train* -riamh san t-saoghal gus ’n a phòs mi. Bha ’n uair sin *pass* aig an duin’ agams’ -- A’us bhithinn air *train* tric an uair sin -- Bha. -- Dh’fhalbh sin -- Dh’fhalbh. -- Uill, tha e, tuillidh ’s dona. -- Tha. -- Bidh mi ’ coimhead thall an seo da’ bhios mi ’ dol -null an rathad a’s an [ɔn] (= far an) robh ’n *track* ’s an ùine ghoirid chan fhaithnich -- cha bhi fhios aghad gu robh *track* -riamh ann. -- Bha. --

Ò, coiseachd fad na h-ùine, coiseachd fad na h-ùine. -- Bròg, ò *yeah*, cha robh bròg, Bha sinn ’ dol dhan sgoil ’s bha na casan againn mar gum biodh -- mar gum biodh seich’. Dh’fhàsadh iad cho *tough*, coiseachd dhan sgoil. *Mmm*. -- Ò Dhia ’rraidh! (< Shìorraidh) bha, *gum shoes*. Sin an t-ainm ’ bha orra an uair sin, *gum shoes*. -- Bha. -- Ò, bha, bha aodach math againn. Bha. Ò, cha robh sian a’ tighinn rinn an dòigh sam biomaid ’ sin. Cha robh. -- Chan eil fhios agham dè ’n *idea* a bha ann, tha seans. Bha poidhle do dh’fheadhain ’g ràdhainn gu robh e [ka:ɪp ko ə] math dha d’ shlàinte ’ bhith casruis’ [kəsrɪ] -- Bha. -- Dh’fhaodte gu robh [k ə] rudeigin ann cuideach’. -- Bha. -- Ò, bha brògan orra suas dh’ionnsaidh eo. Bhitheadh. -- Bha. -- Bha. -- bhiodh iad anns a’ choille, ’ gearradh *pit timber* ’s ’ gearradh conna’ fad na h-ùine. -- Bha. -- clòimh, ’s e. Bha poidhle dhen an aodach air a dhèanadh aig an taigh. Bha. -- Bha. -- Ò, dh’obraich iad cruaidh sna lathaichean ud, an t-seann fheadhain. -- Bha. -- Bha. -- Ò, uill, bha iad ’ sin, bha iad ’ sin. ’S bha poidhle dhe’n uile sian ac’. Cha robh sian gann, ach bha iad ag obair air a shon. Bha. -- Biadh ’s sin. Ach an dòigh a bha m’athair a’ dèanadh, bhiodh beathadhaichean aig’ a’us eich, a’us ra-- uill, gheobhadh e reic (?) ann do dh’eich. Bha an t-airgead sin ri chur anns an trunn airson na *taxaichean*. Rachadh an uair sin

mart no laogh no rud a' choreigin a reic 's bha sin ai'son rudan eile. 'S bha 'n t-airgead ann fad na h-ùine dar a thigeadh an *collector*. Bha. -- Ò, 's ann, air a' bhaile [va?la]-- bha e air a' bhaile. 'S bha an uair sin *school tax* ann. Ò, bha. -- Bha airgead ri ghleidheadh 'son sin, ach bha sin, cha chreid mi gu robh e dà *thrip* sa bhliadhna, bha 'n *school tax* ri phàigheadh -- Ò, 's ann.

Uill, uill, dh'fhimir iad a chlioradh dar a phòs iad, a'us an taigh a thogail 's a h-uile sian. Bha. -- Ò -- uill, chan eil fhios agham ciamar a bha sin ' dol idir. Ach chlior iad poidhle dhen fhearann. Bha -- Dar a phòs m'athair 's mo mhàthair fhuair d-- m'athair each 's fhuair mo mhàthair mart, 's *start* iad a-mach leis a sin. Thòisich iad, shin an dòigh a thòisich iad a'us chlioradh (?) a' choill' 's shàbh is' na *logaichean* comh' ris sa choille 's chuir iad dhan mhuileann iad. A'us, uill, na bùird a rachadh anns an taigh an uair ud, bhiodh iad cho leathann [le-un] sin. Bha. -- A'us an uair sin bhiodh an obair ri dhèanamh fad an latha 's bha e ' *sealadh* an taigh air an oidhch' 's bha is' ' cumail na lamp' -- bha is' --

END OF TRANSCRIBED MATERIAL]